

РУДЕЙ ВЛАДИСЛАВ СТЕПАНОВИЧ

*Київський регіональний центр Національної академії правових наук України,
старший науковий співробітник відділу дослідження проблем взаємодії
держави та громадянського суспільства, кандидат юридичних наук*

ДЕРЖАВНА ОХОРОНА ПОСАДОВИХ ОСІБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Внесеними змінами від 14 квітня 2022 року до Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» [1] доповнено перелік посадових осіб, яким забезпечується безпека у місцях постійного і тимчасового перебування, а також доповнено перелік посадових осіб, щодо яких може здійснюватися державна охорона у разі наявності загрози їх життю чи здоров'ю.

Як зазначено в п. 2 пояснювальної записки до проекту закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» [2], його розроблено з урахуванням гострої потреби у терміновому ефективному забезпеченні оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності, спричинену російською збройною агресією проти України, та необхідністю формування надійного захисту кордонів України в майбутньому.

Відповідно до ч. 1 ст. 6 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» у місцях постійного і тимчасового перебування забезпечується безпека: Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, Голови Конституційного Суду України, Голови Верховного Суду, Першого заступника Голови Верховної Ради України, Першого віце-прем'єр-міністра України, Міністра закордонних справ України, Генерального прокурора, Міністра оборони України, заступника Голови Верховної Ради України.

Згідно з ст. 7 вказаного закону державна охорона у разі наявності загрози життю чи здоров'ю може здійснюватися щодо інших посадових осіб за рішенням Президента України, прийнятим за поданням посадових осіб, уповноважених виступати від імені відповідних державних органів, або за поданням начальника Управління державної охорони України.

Таким чином законом передбачений перелік посадових осіб, яким забезпечується безпека на постійній основі. При цьому державна охорона інших посадових осіб може відбуватися лише у разі наявності загрози їх життю чи здоров'ю.

Внесення відповідних змін в цілому заперечень не викликає. Однак видається, що у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності коло осіб, яким має бути забезпечена безпека на постійній основі у період воєнного стану слід розширити.

Відповідно до положень Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України» [3] координаційним органом з питань національної безпеки і оборони при Президентові України є Рада національної безпеки і оборони України, на яку в умовах воєнного стану покладається функція із координації та здійснення контролю за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони.

В умовах воєнного стану надзвичайно важливо зберігати вертикальну структуру управління, здійснювати ефективну координацію та поточний контроль за діяльністю органів виконавчої влади по відбиттю збройної агресії, організації захисту населення та забезпеченню його життєдіяльності, охороні життя, здоров'я, конституційних прав, свобод і законних інтересів громадян, підтриманню громадського порядку тощо.

Тому видається, що у зв'язку з широкомасштабною збройною агресією Російської Федерації проти України та введенням на території України воєнним станом рівень забезпечення безпеки членів Ради національної безпеки і оборони України має бути належним.

Враховуючи викладене, пропонуємо ст. 6 (Забезпечення безпеки посадових осіб) Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» викласти в такій редакції:

«У місцях постійного і тимчасового перебування забезпечується безпека:

Голови Верховної Ради України;
Прем'єр-міністра України;
Голови Конституційного Суду України;
Голови Верховного Суду;
Першого заступника Голови Верховної Ради України;
Першого віце-прем'єр-міністра України;
Міністра закордонних справ України;
Генерального прокурора;
Міністра оборони України;
заступника Голови Верховної Ради України.

Протягом строку повноважень зазначених у цій статті посадових осіб також забезпечується безпека членів їхніх сімей, які проживають разом з ними або супроводжують їх.

Після припинення повноважень зазначені посадові особи забезпечуються державною охороною протягом одного року, крім випадків набрання законної сили обвинувальним вироком щодо них.

В умовах воєнного стану у місцях постійного і тимчасового перебування забезпечується безпека членів Ради національної безпеки і оборони України. Після припинення або скасування воєнного стану, зазначені посадові особи забезпечуються державною охороною протягом одного місяця».

Список використаних джерел:

1. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 4 березня 1998 р. № 160/98-ВР. База даних

«Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 06.06.2022).

2. Про внесення змін до Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб від 14 квітня 2022 року № 2199-IX. База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2199-20#Text> (дата звернення: 06.06.2022).
3. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5 березня 1998 року № 183/98-ВР. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 06.06.2022).

Ключові слова: державна охорона, безпека, воєнний стан, державні органи, посадові особи.

Key words: state protection, security, martial law, government agencies, officials.

ТУРБАЛ АННА ЄВГЕНІВНА

*Державний університет «Житомирська політехніка»,
здобувач вищої освіти*

ШПИТАЛЕНКО ГАЛИНА АНДРІЙВНА

*Державний університет «Житомирська політехніка»,
доцент кафедри права та правоохоронної діяльності
факультету публічного управління та права,
кандидат історичних наук, доцент*

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Відповідно до ст. 1 Закону України (далі – ЗУ) «Про правовий режим воєнного стану», воєнний стан – це особливий правовий режим, що вводится в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень [1]. О 05:30 24 лютого 2022 р. було запроваджено воєнний стан на перших 30 діб. Рішення було ухвалено у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.